

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 93-1866)

Originalt emne

Jorder

Skatter og Afgifter

Skatter og Afgifter/Ligning af Formue- og Lejlighedsskat

Skatter og Afgifter/Skatter og Afgifter i Almindelighed

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 1. oktober 1868](#)
- 2) [Byrådsmødet den 7. januar 1869](#)
- 3) [Byrådsmødet den 29. juli 1869](#)
- 4) [Byrådsmødet den 9. september 1869](#)
- 5) [Byrådsmødet den 16. september 1869](#)
- 6) [Byrådsmødet den 23. september 1869](#)
- 7) [Byrådsmødet den 4. november 1869](#)
- 8) [Byrådsmødet den 8. september 1870](#)
- 9) [Byrådsmødet den 15. september 1870](#)
- 10) [Byrådsmødet den 20. oktober 1870](#)
- 11) [Byrådsmødet den 15. december 1870](#)
- 12) [Byrådsmødet den 7. november 1872](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 1. oktober 1868 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 93-1866)

STADSARKIVET
Aarhus Kommune

Dette dokument er fra www.aarhusarkivet.dk

Side 1 af 10

Fra Jordebogscomiteen var indsendt Forslag til den endelige Fastsættelse af det Beløb, der efter Lov 11. Februar 1863 for Fremtiden skal paalignes Grund, Bygninger og Hartkorn, og til en Classification af de indenfor Bygrænsen værende Grunde efter deres Beliggenhed. Det nævnte Beløb, ved hvis Beregning der skal gaaes ud fra hvad der i Aarene 1853-1862 er paalignet Grund, Bygninger og Hartkorn, dog saaledes, at den udfundne Gjennemsnitssum kan nedsættes, saafremt den udgjør meer end $\frac{1}{4}$ af, hvad der i samme Tidsrum aarlig er lignet paa samtlige Skatteobjecter, og ikke maa sættes til mindre end $\frac{1}{6}$ heraf, foreslog Comiteen ansat til c. 12,000 Rd., idet den oplyste, at Gjennemsnitssummen i Aarhus har udgjort 13,104 Rd. 4Ct., og at der ialt er bleven paalignet 44,913 Rd. 29 Ct. aarlig.

Communalbestyrelsen bifaldt saavel dette forslag som den foreslaaede Fordeling af Summen paa de forskjellige Skatteobjecter saaledes, at der paa Kjøbstadsjorderne lignes c. 500 Rd. (2 Rd. pr. Tønde Hartkorn), paa Assurancen c. 5500 Rd. (1 Skilling pr. 11 Rd. Assurancesum) og paa grundene indenfor Bygrænsen c. 6000 Rd., hvilket sidste Beløb efter en jævnt stigende Scala fordeles paa de til 10 Skatteklasser henførte Grunde, saaledes at der af de i 10de Classe optagne Grundebetales 10 Gange saa meget pr. Tønde Hartkorn som af dem, der ere satte i første Classe. De forskjellige dele af Byen ere fordeelte i de 10 Classer paa følgende Maade:

10. Classe: Immervad.

Lille-Torv.

Borgporten.

Store-Torv.

Bispegyden.

Domkirkepladsen.

St. Clemens Torv.

Vestergade fra Lille-Torv indtil Matr. Nr. 593 og 395 incl.

9. Classe: Skolegade.

Havnegade.

8. Classe: Kannikegade.

Mindegade incl. Matr. Nr. 97 og 120.

7. Classe: Meilgade til Graven og Olufsgyde.

Revet.

Skolegyde.

6. Classe: Volden.

Studsgade fra Byens Side indtil Matr. Nr. 932 og 948 incl.

Resten af Vestergade.

Guldsmedgade incl. Matr. Nr. 624.

Resten af Meilgade.

5. Classe: Frederiksgade.

Aagade fra Frederiksbro til incl. Matr. Nr. 819.

Fredenstov.

Fredensgade.

Dynkarken incl. Matr. Nr. 52.

4. Classe: Resten af Studsgade.

Tangen.

Rosensgade.

Resten af Aagade.

Tværgade.

Paradisgade.

3. Classe: Spanien.

Munkegade.

Frue Kirkerist.

Klostergade

Udenfor Studsgadesport.

Nørregade.

Østergade.

Søndergade.

Møllegade.

Badstuegade.

Graven.

Fiskergade.

Grønnegade.

2. Classe: Den nye Gade paa Madam Scheibys Toft.

Amaliegade.

Barbeergyden.

Grønland.

Møllestien.

Garvergyden.

Teglgaardsstræde.

Bag om Byen fra Amaliegade til Fredensgade.

1. Classe: Ridderstræde.

Nygade.

Smedegyde.

Havgyde.

Matr. nr. 284, 497, 871a, 871b, 995 og 996.

Man vedtog ligeledes et Forslag fra Jordebogscomitteen om at benævne den nye Gade udenfor Studsgadesport langs den østlige Side af Vennelyst "Nørrebrogade" og Gaden udenfor Vesterport henimod Bryggeriet Ceres "Vesterbrogade" samt at forandre Kjødtorvets navn til "St. Clemens Torv" og Fægydens til "Tværgade" Samtidig besluttede man at kalde den nye Gade langs Toldkammerbygningens Gaard "Brogade" og

Fredensgades Fortsættelse paa den anden Side af Veien omkring Byen ligeledes Fredensgade. Derimod fandt man ikke Anledning til allerede nu at give den nye gade fra Studsgadesport til Knudriisbakke noget Navn.

Uddrag fra byrådsmødet den 7. januar 1869 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 93-1866)

I anledningen af at Indenrigsministeriet havde erindret om tilendebringelsen af jordbogen og vedtægten for de faste ejendommers beskatning blev det oplyst, at begge dele snart var udarbejdede, og at den ny beskatningsmaade saaledes ville kunne træde i kraft ved næste skatteansættelse. (Se mødet 29de Juli).

Uddrag fra byrådsmødet den 29. juli 1869 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 93-1866)

Jordebogscomiteen fremlagde et Udkast til Vedtægt for den communale Beskatning i Aarhus, hvori der, efter en Angivelse af den ved Indenrigsministeriets Skrivelse af 23de April 1864 og 31te August 1867 approberede Grændse mellem Jorderne og Kjøbstadsgrunden og en Oversigt over Afgifterne til Kommunen i Aarene 1853 til 1862, fastsættes, at der for Fremtiden skal udredes 12,338 Rd. 71 Sk. til Kæmnerkassen af Byens faste Eiendomme, nemlig af Kjøbstadsgrundene 6093 Rd. 12 Sk., af Bygningerne 5780 Rd. 66 Sk. og af Markjorderne 464 Rd. 89 Sk. Efter den af Indenrigsministeriet under 30te Marts 1868 approberede Matrikel er Bygrundens Hartkorn 20 Tdr. 5 Skp. 3 Fdk. 1 Alb. dette Hartkorn vil, ifølge den af Communebestyrelsen i Mødet den 1ste October 1868 tagne Beslutning om Bygrundenes Classification og de i Overensstemmelse dermed affattede Beregninger, Svare til 101 Tdr. 5 Skp. 3 Fdk. 1 Alb. pr Tønde udgjør Grundskatten 6093 Rd. 12 Sk. -orsikringssummen (efter Fradrag af de i Forbindelse med Bygninger assurede Inventariegenstande og Kirkernes Forsikringssum) var i Aaret 1862 5,549,457 Rd., hvoraf 1Sk. 10 Rd. udgjør Huusskatten 5780 Rd. 66 Sk.

Markjordernes Hartkorn er, ifølge den af Indenrigsministeriet under 30te marts 1868 approberede Matrikel, 232 Tdr. 3 Skp. 2 Fdk. 2 1/4 Alb., hvoraf 2 Rd. pr. Td. udgjør Hartkornsskatten 464 Rd. 89 Sk. Desuden ville Markjorderne fremtidig, efter Lov 11te Februar 1863 § 11 cfr. Vedtægt for Aarhus Markdirektionens Istandsættelse, Markbetjentens Løn, fælles Grusgrave m. v.

Undtagne fra Beskatning ere Byens Kirker.

Byraadet tiltraadte Comiteens Indstilling, og den saaledes fastslaaede Vedtægt vilde da, efter Lov 11te Februar 1863 § 13, blive fremlagt til almindeligt Eftersyn paa Raadstuen i 14 Dage (fra 6te til 20de Juli) for derefter at indsendes til Stadfæstelse.

Et Mindretal i Byraadet tiltraadte en Udtalelse fra nogle af Comiteens Medlemmer om, at der i Vedtægten burde optages en Bestemmelse om, at Grundeierne i byens ældre Qvarterer, foruden de ovenfor nævnte Afgifter, skulde vedblive at betale Brolægningsskat, indtil Brolægningskassens Gjæld til Kæmnerkassen, 10,250 Rd., derved var dækket. Et hertil sigtende forslag blev vedlagt Byraadets Indstilling til Indenrigsministeriet om Stadfæstelse af Vedtægten. (Se Mødet 9de Ceptbr.).

Uddrag fra byrådsmødet den 9. september 1869 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 93-1866)

Det vedtoges at indkalde endeel Grundeiere, der havde gjort Indsigelse mod den fremlagte Vedtægt for den kommunale Beskatning, til næste Møde. (See Mødet 16de Septbr.).

Uddrag fra byrådsmødet den 16. september 1869 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 93-1866)

Mod den fremlagte Vedtægt for den kommunale Beskatning i Aarhus var fremkommen tre Indsigelser.

Den første - fra Garver Wissing - gik ud paa, at den ham tilhørende Toft ved Aaen var

beskattet som Kjøbstadgrund og i Forbindelse med hans Eiendom ved Frederiksgade opført til Grundskat i 5te Klasse, uagtet den hverken egnede sig til Byggegrund eller benyttedes som Have. Medens Byraadet ikke fandt Anledning til nu at søge den af Indenrigsministeriet i sin Tid fastsatte Grændse mellem Kjøbstadgrunden og Markjordene forandret for ad den Vei at raade Bod paa den paaklagede Ubillighed, vedtog man at indstille til Ministeriet, at Toften adskilles fra den øvrige Eiendom som et særligt Matrikelnummer og nedsættes i første Skatteklasse. Garver Wissing erklærede sig tilfreds med denne Afgjørelse under Forbehold af, at Sagen igjen tages for til Behandling, naar Vedtægten om 5 Aar skal revideres.

Den anden KLage - fra Collecteur Hansen - og den tredie - fra endeel Jordbrugere paa Aarhus Mark - angik deels de udenfor Bygrændsen opførte Bygningers Ansættelse til Huusskat lige med Bygningerne inde i Byen, deels det Bidrag til Kæmnerkassen, Vedtægten paalægger Markjordene, af hvilke der tidligere aldeles ikke svaredes Communeskat. Efter Loven vilde man vel have kunnet opkræve Huusskatten efter en stigende Scala, saaledes at der af de bedst beliggende Eiendomme i Byen betaltes indtil dobbelt saa meget pr. 100 Rd. Forsikringssum som af Bygningerne paa Markjordene og de slettest beliggende Huse i Byen, men udover dette Maximum vilde man ikke have kunnet gaae, uagtet visse Strøg af Byen maatte ansees for at være ikke blot to men flere Gange saa værdifulde som andre; valgte man derimod at opkræve Grundskatten efter en i Forhold til Eiendommens Beliggenhed stigende Scala, vilde man ifølge Loven kunne ansætte de bedst beliggende Bygrunde til ti Gange saa høi Skat pr. Tønde Hartkorn som de slettest beliggende. Ved Udarbeidelsen af Vedtægten havde Byraadet ikke været i Tvivl om, at det sidste Alternativ maatte foretrækkes, og man fandt ikke tilstrækkelig Anledning til atter at opgive det og gaa over til Classification med Hensyn til Huusskat (Loven tillader ikke at anvende begge Classificationer i samme By) for at bevirke en Nedsættelse i den Huusskat, der skal svares af Bygningerne udenfor Byen, skjøndt man indrømmede, at disses Eiere for Fremtiden komme til at betale mere Skat, end tidligere og mere, end man vilde have paalagt dem, hvis Loven havde tilstedet at foretage en Lempelse i Huusskatten for deres Vedkommende.

Med Hensyn til den Grundskat, der i Vedtægten paalægges Kjøbstadjordene udenfor Bygrændsen, anerkjendtes det, at der hidtil ikke var svaret Communeskat af dem, og at navnlig hverken Kobygspenge eller de forskjellige andre Afgifter af Jordene, som Kæmneren hidtil havde opkrævet, og som fremdeles skulle opkræves, kunde betragtes

som Communeskatter, men desuagtet besluttede man at fastholde den i Vedtægten optagne Bestemmelse om, at der af hver Tønde Hartkorn udenfor Bygrændsen skal svares 2 Rd. aarlig til Kæmnerkassen, da det maatte ansees for billigt og stemmende med Loven om den communale Beskatning, at Jordene udredede et ringe Bidrag til Byens Indtægter.

Efter at de mod Vedtægten fremsatte Indsigelser saaledes vare afgjorte, blev Spørgsmaalet om Brolægningskassens Gjæld til Kæmnerkassen sat under Behandling. Af denne Gjæld hidrørte 5250 Rd. fra contante Laan, som Kæmnerkassen havde ydet Brolægningskassen; Resten hidskrev sig fra, at Brolægningskassen endnu da kun havde refunderet Kæmnerkassen 10.000 Rd. af et Laan paa 15.000 Rd., som Kommunen i Henhold til kgl. Resolution 25de Juli 1846 optog i Anledning af Hoverlandeveisgadernes Omlægning. Byraadet enedes om at indstille, at hele Gjælden blev berigtiget ved, at Brolægningskassens Beholdninger af Penge og Materialier overgik til Kæmnerkassen, og ved, at Brolægningsskatten opkræves for 1 Aar efter at Beskatningsvedtægten er traadt i Kraft.

Byraadet approberede det af Commiteen udarbejdede Udkast til en Jordebog og vedtog, at indstille, at Beskatningsvedtægten træder i Kraft med Begyndelsen af Aaret 1870, saaledes at Skatterne for 1870 lignes i Henhold til den. (See Mødet 23de Septbr.).

Uddrag fra byrådsmødet den 23. september 1869 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 93-1866)

Flere Jordbrugere, der fandt sig forurettede ved den af Byraadet i forrige Møde tagne Beslutning om ikke at forandre det i Vedtægten angaaende den communale Beskatning fastsatte Forhold mellem Grundskat og Huusskat, fremsendte en Skrivelse, hvorved de til Indenrigsministeriet indankede Byraadets Afgjørelse af Sagen. Byraadet henholdt sig til sin tidligere tagne Beslutning i sagen. (See Mødet 4de November).

Uddrag fra byrådsmødet den 4. november 1869 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 93-1866)

Fra Indenrigsministeriet var modtaget en skrivelse, i hvilken Samme udtalte, at Byraadet ved saa seent at indsende Forslaget til en Vedtægt for den kommunale Beskatning paa de faste Eiendomme efter Lov 11te Februar 1863, havde umuliggjort sig at faae denne approberet, saaledes at den kunde træde i kraft fra 1ste januar 1870. Da Budgettet for næste Aar var udarbejdet efter den ny Vedtægt og allerede færdigt, medførte denne Resolution, at Budgette, om det end i Realiteten kunde beholdes som vedtaget, kun med Forandring i en enkelt Post, maatte omarbejdes efter et andet Skjema, at det maatte omtrykkes og at der maatte lignes ikke blot paa formue og Leilighed, men ogsaa paa Næring og Brug. Det blev derfor fra forskellige Sider stærkt fremhævet, at man skulde søge at formaae Indenrigsministeriet til at forandre Resolutionen, men da Formanden erklærede, at han ansaae Udtrykkene i Ministeriets resolution for saa utvetydige og bestemte, at han ikke blot maatte antage en henvendelse paany til Ministeriet for forgjæves, men med hensyn til den forsinkelse i den lovbestemte Tid for Ligningen, en saadan Henvendelse vilde medføre, for urigtig, at han derfor ikke kunde deeltage i et saadant Skrift, saa frafaldtes Forslaget, og man vedtog at omarbejde Budgettet og lade Ligningen skee efter de hidtidige Skattegrundlag.

Uddrag fra byrådsmødet den 8. september 1870 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 93-1866)

Indenrigsministeriets Bemærkninger til det fremsendte Udkast til "Vedtægt for Beskatningen af de faste Eiendomme i Aarhus Kjøbstad" meddeelttes, hvorefter en Indstilling til Ministeriet om at Vedtægten maatte træde i Kraft den 1ste Januar 1871 blev underskrevet. (See Mødet 15de September).

Uddrag fra byrådsmødet den 15. september 1870 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 93-1866)

Idet man efter Indstilling fra det til Bearbejdelse af Jordebogen nedsatte Udvalg overdrog dette selv at vælge den Mand, det maatte ønske at benytte til Assistance ved den endelige Bearbejdelse, vedtog man, naar Arbeidet foreligger færdigt, til Assistenten at ville udrede et passende Honorar for Udarbejdelsen efter det Omfang og den Udførelse, Arbeidet maatte faae. (See Mødet 29de Septbr.).

Uddrag fra byrådsmødet den 20. oktober 1870 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 93-1866)

Efter at Vedtægten for Beskatning af de faste Eiendomme her i Byen havde ligget til offentligt Eftersyn paa Raadhuset, indstillede man den til Indenrigsministeriets Approbation. (See Mødet 15de December.)

Uddrag fra byrådsmødet den 15. december 1870 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 93-1866)

Det vedtages at lade Vedtægten for den communale Beskatning af de faste Eiendomme i Aarhus Kjøbstad trykke.

Uddrag fra byrådsmødet den 7. november 1872 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 93-1866)

Fra Proprietair Nyland var modtaget en Skrivelse, hvori han frasiger sig Arbeidet med Fuldførelsen af Jordebogen.

Byraadet vedtog af henvise Sagen om Jordebogen til det nedsatte Udvalg og bemyndige dette til at antage fornøden lønnet Assistance.

